

IVN Bergeijk-Eersel

Natuurweetje: de glanzende houtmier

Foto: close up van een glanzende houtmier

Foto: het ratenstelsel van de glanzende houtmier in een omgezaagde boomstam

De natuur dichtbij huis, in eigen tuin en soms in eigen vensterbank: er is zo vaak iets bijzonders te zien. Maar..... je moet er oog voor hebben.

IVN Bergeijk-Eersel helpt de lezers om meer te zien, te horen en te beleven.

Deze weekde glanzende houtmier

(door Anny van Kessel, PR-vrijwilliger IVN-BE)

Soms heb ik weinig inspiratie om een Natuurweetje te schrijven. Toch komt het elke keer weer goed. Mijn man brengt me soms op ideeën, of ik zie zelf iets heel opvallends in mijn omgeving. Maar ook andere mensen dragen soms natuurweetjes aan. Zoals laatst..... Mijn man en ik wandelden over een pad naast een bos, waar enkele dode bomen waren omgezaagd. Ons oog viel op een holle boomstam met binnenin een soort van wespennest. We dachten dat het een wespennest was, omdat we meerdere kamertjes zagen die lijken op het ratenstelsel van wespen. Mooi! Ik dacht er verder niet meer aan tot ik 's avonds een appje kreeg van een mevrouw. Ze stuurde me een foto van diezelfde afgezaagde boomstam en schreef er bij, dat ze dit gezien had tijdens een wandeling. Ze wist dat het de glanzende houtmier is. Ze wilde haar vondst met mij delen, omdat ze ook altijd zo geniet van alle natuurverschijnsel in en rondom het bos.

Prachtige segmentringen

Leuk natuurlijk! Toen pas ging het lichtje branden dat ik daar een Natuurweetje over kon schrijven. Ik ben terug gewandeld naar de omgezaagde boomstam en heb meerdere foto's gemaakt met als doel deze te publiceren bij mijn tekst. Want de glanzende houtmier is een heel mooi insectje. Het beestje heeft een diepzwart, glanzend lichaam. Als de werksters voeding naar het nest brengen hebben ze een opgezwollen achterlijf waardoor de lichtgekleurde segmentringen heel goed zichtbaar zijn. Die zijn op bijgaande foto goed zichtbaar. Prachtig toch?

Koningin

En dat mijn man en ik in eerste instantie aan een wespennest dachten was niet zo gek. De glanzende houtmier bouwt het nest bij voorkeur in boomholtes of in dood hout. De werksters knagen holtes in het hout en vullen deze op met een donkergrijs materiaal en dat lijkt inderdaad op de raten van een wespennest. Hierin worden de eitjes, de larven en het voedsel opgeslagen. Aan het hoofd van de glanzende houtmieren staat, net als bij wespen, één koningin. Als iets of iemand het nest verstoort of bedreigt scheiden de werksters een feromoon af dat naar citroen ruikt. Een feromoon is een chemische stof die door dieren wordt uitgescheiden om signalen te geven en dat onder meer dient als communicatiemiddel tussen soortgenoten. Het feromoon van de glanzende houtmier waarschuwt de andere mieren in de kolonie voor gevaar. Het is ook giftig voor andere miersoorten; het dient dus tevens als bescherming. Zo zie je maar, dat in dood hout toch nog veel leven zit!

Info

Elke twee weken wordt een Natuurweetje gepubliceerd. Alle gepubliceerde Natuurweetjes lezen? Kijk op onze website <https://www.ivn.nl/afdeling/ivn-bergeijk-eersel/natuurweetjes> Of wil je meer weten over de natuur? Wordt dan lid van IVN Bergeijk-Eersel. Aanmelden kan via de site of stuur een mailtje naar secretaris.ivnbe@gmail.com